NOTITIE

Bureau Bleijerveld

Adres: Schoterlandseweg 53
8451 KB Oudeschoot

Contact: tel
web www.ruimtevooradvies.nl
mail @gmail.com

KvK 09135673
Bank

Betreft
Vaste rust- en verblijfplaatsen Dokter Wallerstraat Rhenen

Datum
13-08-2025 - 1e versie

Behandeld door

Ter attentie van
(Buro Boot)

Inleiding

Aan de Dokter Wallerstraat in Rhenen staan vier blokken woningen van woningcorporatie Rhenam Wonen. Het voornemen bestaat om de woonblokken te vernieuwen waarbij de bestaande bebouwing wordt gesloopt. Uit een quickscan is gebleken dat de complexen potentieel geschikt zijn als verblijf- en nestplaats voor vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Op grond hiervan is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar deze soortgroepen. In onderhavige notitie zijn de resultaten van het onderzoek uitgewerkt.

Onderzoeksgebied

De bebouwing wordt gevormd door vier lage flats uit 1956. De twee noordelijke blokken (nr. 32-114) hebben vier woonlagen met kap, de zuidelijke blokken (nr. 1-95) drie woonlagen met kap. Het dak is gedekt met pannen en de gevels bestaan uit metselwerk. De kozijnen zijn van kunststof behalve de kelderramen van het noordelijke blok.

Figuur 1. Plangebied (rood).

Methodiek

Vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol 2021, geactualiseerd voor meervleermuis (24 maart 2025). De locatie is onderzocht met twee personen. In het onderzoek is gebruikgemaakt van een batdetector, een kijker en een warmtebeeldcamera. Er is rekening gehouden met de geschiktheid van het gebouw voor laatvlieger en voor massawinterverblijven van gewone dwergvleermuis. Verder is specifiek onderzoek gedaan naar tweekleurige vleermuis.

Gierzwaluw

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het onderzoeksprotocol van het Kennisdocument Gierzwaluw 2.0 juli 2023. In het onderzoek is gebruik gemaakt van een kijker en geluidsopnamen. Er is gelet op scheervluchten, in- en uitvliegen en nestgeluiden.

Huismus

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het onderzoeksprotocol van het Kennisdocument Huismus 2.1 februari 2023. In het onderzoek is gebruik gemaakt van een kijker. Er is gelet op nestindicerend gedrag zoals zangposten, in- en uitvliegen en transport van voer en nestmateriaal.

Details onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen						
Datum	**Soort**	**Aandachtspunt**	**Tijden**	**Temp.**	**Wind**	**weertype**
23-08-2024	Dwergvleermuis	Paar/massawinterverblijf	00:00-02:00	20ºC	2 Bft	Bewolkt, droog
02-09-2025	Dwergvleermuis	Paar/massawinterverblijf	00:00-02:00	18ºC	0 Bft	Bewolkt, droog
19-09-2024	Dwergvleermuis	Paarverblijf	21:00-23:00	19ºC	2 Bft	Onbewolkt
24-10-2024	Tweekl. vleermuis	Paarverblijf	2100-23:00	11ºC	0 Bft	Bewolkt, droog
15-11-2024	Tweekl. vleermuis	Paarverblijf	19:30-21:30	10ºC	0 Bft	Bewolkt, droog
03-04-2025	Huismus	Nestplaats	08:00-09:00	13ºC	0 Bft	Onbewolkt
15-04-2025	Huismus	Zomer/kraamverblijf	07:00-08:30	15ºC	2 Bft	Bewolkt, droog
11-06-2025	Gierzwaluw Vleermuizen (noord)	Nestplaats Zomer/kraamverblijf	20:30-00:00	15ºC	2 Bft	Onbewolkt
12-06-2025	Vleermuizen (noord)	Zomer/kraamverblijf	03:20-05:20	13ºC	2 Bft	Onbewolkt
19-06-2025	Gierzwaluw Vleermuizen (zuid)	Nestplaats Zomer/kraamverblijf	20:30-00:00	21ºC	1 Bft	Onbewolkt
20-06-2025	Vleermuizen (zuid)	Zomer/kraamverblijf	03:15-05:15	12ºC	2 Bft	Onbewolkt
01-07-2025	Gierzwaluw Vleermuizen (noord)	Nestplaats Zomer/kraamverblijf	20:30-00:00	25ºC	1 Bft	Wisselend bewolkt, droog
11-07-2025	Gierzwaluw Vleermuizen (zuid)	Nestplaats Zomer/kraamverblijf	20:30-00:00	15ºC	1 Bft	Bewolkt

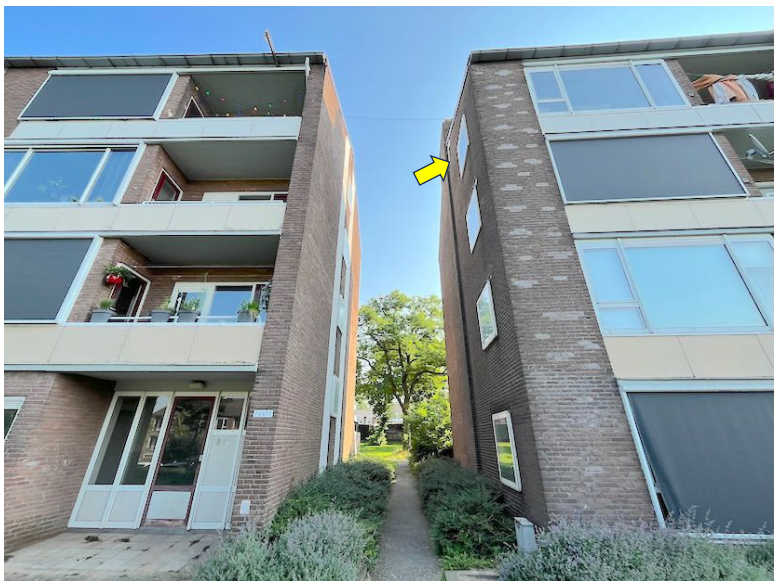
Resultaten najaarsonderzoek vleermuizen

Gewone dwergvleermuis

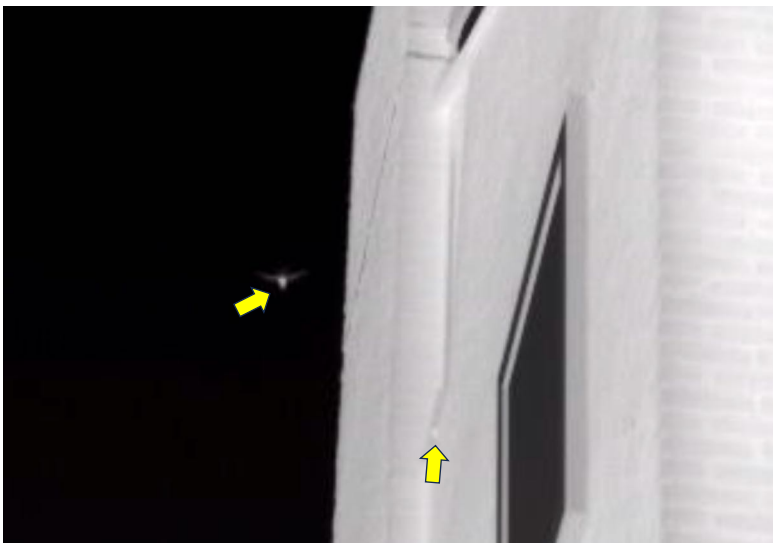
In en rond het plangebied is vrij weinig activiteit van vleermuizen vastgesteld met uitzondering van het parkeerterrein aan de noordzijde van het plangebied. Hier werd door enkele dieren gedurende het gehele bezoek gefoerageerd tussen de bomen. In de rest van het plangebied is veel minder activiteit waargenomen. Hier ging het om een enkel dier dat af en toe langs vloog of kortstondig foerageerde. Op twee locaties is een baltsroute vastgesteld. Eén route liep door de Willem van Nassaustraat met baltsconcentratie bij de westgevel van het zuidwestelijke blok. Een tweede baltsroute liep tussen de twee noordelijke blokken door. Er is zwermen van circa drie dieren vastgesteld bij de westgevel van het noordoostelijke blok. Af en toe gingen dieren op de muur zitten onder het bovenste venster ten zuiden van de schoorsteen. Op grond van het onderzoek is geconcludeerd dat er in het zuidwestelijke en noordoostelijke blok een paarverblijf aanwezig was. Er is geen massaal zwermen waargenomen op grond waarvan een massawinterverblijf is uit te sluiten.

Tweekleurige vleermuis

Tijdens de late najaarsbezoeken zijn geen tweekleurige vleermuizen waargenomen. Op grond hiervan is geconcludeerd dat geen paarverblijven in het plangebied voorkwamen.

Figuur 2. Kopgevel noordoostelijke blok met locatie paarverblijf.

Figuur 3. Kopgevel noordoostelijke met zwermend dier (l) en hangend dier (r).

Resultaten voorjaarsonderzoek vleermuizen
Er zijn tijdens de bezoeken drie soorten vleermuizen vastgesteld, namelijk gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

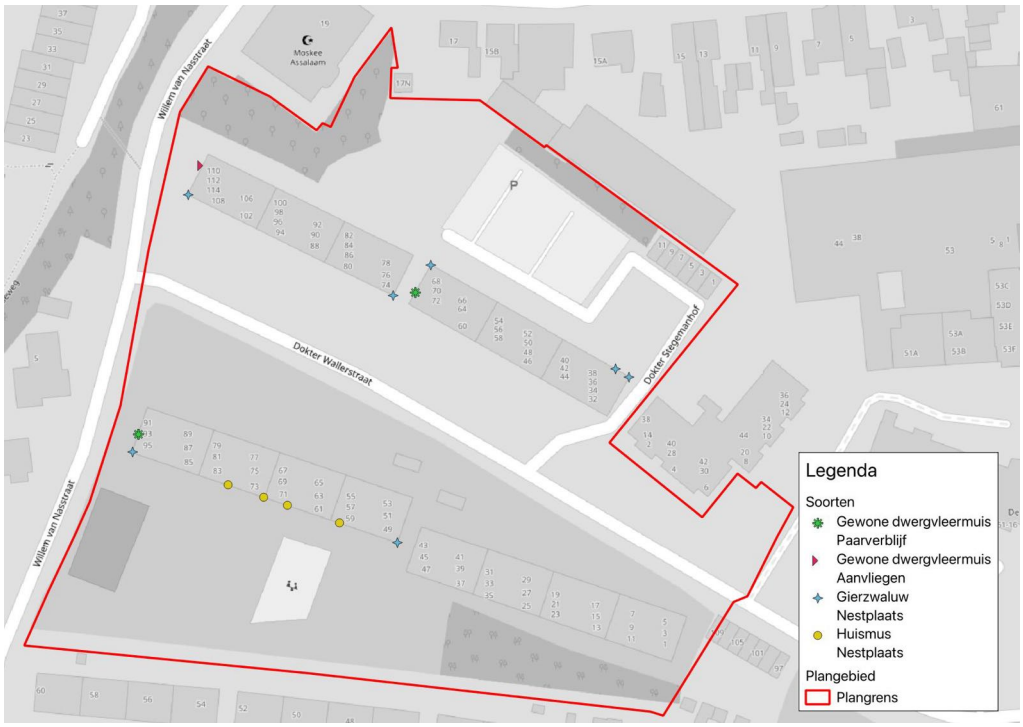
Gewone dwergvleermuis
Er is relatief weinig activiteit vastgesteld. Tijdens de avondbezoeken werd er gedurende het eerste uur door hooguit enkele dieren gefoerageerd bij de opgaande begroeiing aan de zuid- en noordkant. In het tweede uur viel de activiteit sterk terug. Er zijn geen in- of uitvliegende dieren waargenomen. Op 12 juni werd rond invliegtijd enige tijd gezwermd bij de westgevel van het noordwestelijke blok. Het ging om enkele individuen. Uiteindelijk vlogen de dieren door en is geen invliegen vastgesteld. Vermoedelijk gaat het hier om een locatie uit het netwerk van verblijfplaatsen die tijdens het onderzoek niet in gebruik was.

Laatvlieger
Tijdens de avondbezoeken werd enige tijd door één tot twee dieren in en rond het plangebied gefoerageerd. De laatvliegers verschenen laat (> 30 min na zonsondergang) en uitvliegen is niet waargenomen. Een verblijfplaats binnen het plangebied wordt uitgesloten.

Rosse vleermuis
Van deze soort zijn enkele hoog overvliegende dieren waargenomen zonder binding met het plangebied. Een verblijfplaats binnen het plangebied wordt uitgesloten.

Resultaten onderzoek vogels
Gierzwaluw
Tijdens de avondbezoeken was boven en in het plangebied een groep gierzwaluwen aanwezig. De vogels voerden regelmatig scheervluchten uit langs de meeste kopgevels met uitzondering van de zuidoostelijke kopgevel. Op zeven locaties zijn in- of uitvliegende vogels vastgesteld. In de meeste gevallen ging het om de hoeken van de kopgevels waar zij onder het dak invlogen. In het zuidoostelijke blok zijn geen nestplaatsen aangetroffen.

Huismus
In het plangebied waren huismussen aanwezig. De meeste activiteit is in de zuidwesthoek waargenomen. Nestindicerend gedrag is alleen vastgesteld in het zuidwestelijke blok, specifiek bij de dakrand aan de zuidkant. Hier zijn vier zangposten geteld.

Figuur 4. Relevante onderzoeksresultaten.

Overige waarnemingen
Rond de speeltuin in de zuidwesthoek zijn drie egels waargenomen.

Conclusies
Op basis van het onderzoek is geconcludeerd dat in het plangebied twee paarverblijven van gewone dwergvleermuis aanwezig zijn, zeven nestplaatsen van gierzwaluw en vier nestplaatsen van huismus. In het zuidoostelijke blok zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen.

Door de sloop van de gebouwen gaan de vaste rust- en verblijfplaatsen verloren. Tevens kunnen vleermuizen door de sloop verstoord raken of gedood worden.

De genoemde effecten zijn voor gewone dwergvleermuis vergunningsplichtig wat betreft artikel 11.46, lid 1b en 1d van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) van de Omgevingswet:

Lid 1b
"het opzettelijk verstoren van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn"

Lid 1d
"het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn"

Voor gierzwaluw en huismus is artikel 11.37, lid 1b van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) van toepassing:

Lid 1b
"het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;"

Hieruit volgt dat voor de sloop een vergunning van provincie Utrecht vereist is. Hiervoor dient een mitigatieplan te worden opgesteld waarin maatregelen worden voorgesteld om de negatieve effecten te voorkomen.